

Styrelsen för
Sveriges författarfond

Verksamhetsberättelse för år 2013
med räkenskaps- och redovisningshandlingar

Innehållsförteckning

	sid.
1 Ändamål och verksamheter	5
1.1 Biblioteksersättningen	5
1.1.1 Historik	
1.1.2 Regleringsbrev	
1.1.3 Författarpenningar och översättarpenningar Författarfondens fria del	
1.2 Övriga verksamheter	7
1.3 Författningar m.m.	7
2 Organisation	8
2.1 Styrelse	8
2.2 Utskott	9
2.2.1 Arbetsutskottet	
2.2.2 Beredningsutskottet	
2.2.3 Bidragsutskottet	
2.2.4 Internationella utskottet	
2.2.5 Dramatikerutskottet	
2.3 Jävsbestämmelser.....	10
2.4 Sakkunniga	11
2.5 Kansli	11
3 Aktuellt 2013	11
4 Samverkan	12
5 Medelsanvändningen åren 2011-2013 – översikt	14
6 Biblioteksersättningen	15
6.1 Biblioteksersättningens beräkning	16
6.1.1 Biblioteksersättningens multiplar	
6.1.2 Utlåning	
6.1.3 Referensexemplar	
6.1.4 Total biblioteksersättning för år 2013	
6.2 Biblioteksersättningens kostnader	19
6.2.1 Författar- och översättarpenningar	
6.2.2 Särskilda författarpenningar	
6.2.3 Pensionsbidrag och periodiska bidrag	
6.2.4 Tioåriga arbetsstipendier	
6.2.5 Femåriga arbetsstipendier	
6.2.6 Två- och ettåriga arbetsstipendier	
6.2.7 Stipendiestatistik m.m.	
6.2.8 Tillfälliga bidrag	
6.2.9 Bidrag till upphovsmannaorganisationer	
6.2.10 Administration	
6.2.11 Årets resultat	
6.3 Resultat- och balansräkning.....	26

7	Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker	30
7.1	Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister	30
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>31</i>
7.2	Bidrag till dramatiker	32
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>33</i>
8	Bidrag för resor och internationella utbyten	34
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>35</i>
9	Dramatikerstöd.....	36
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>37</i>
10	Inkomstgarantier för konstnärer.....	38
11	Långtidsstipendier	38
	<i>Resultat- och balansräkning.....</i>	<i>39</i>

1 Ändamål och verksamheter

Styrelsen för Sveriges författarfond har till huvudsaklig uppgift att förmedla den statliga bibliotekersättningen, som i enlighet med förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond utgår till upphovsmän till litterära verk – författare, översättare, tecknare och fotografer – för användningen av deras verk genom de svenska folk- och skolbiblioteken.

Styrelsen har även i uppdrag att besluta om vissa statliga bidrag och stöd till upphovsmän inom ordområdet; se vidare avsnitt 1.2.

1.1 Bibliotekersättningen

1.1.1 Historik

Enligt upphovsrättslagen får ett exemplar av ett litterärt verk fritt spridas vidare sedan det med upphovsmannens samtycke har överlåtits. Detta betyder att ett bibliotek som har köpt in en bok har rätt att låna ut den; författaren kan inte motsätta sig det och har ingen *laglig* rätt till ersättning. Detta är en kulturpolitiskt motiverad inskränkning i upphovsrättslagen för att värna allmänhetens tillgång till litteratur genom den fria biblioteksutlåningen.

Sedan Sveriges författarfond bildats år 1954 får dock de litterära upphovsmännen istället en offentligrättslig ersättning av statsmedel för biblioteksutnyttjandet. I propositionen (1954:133) om "anslag till ersättning åt författare för utlåning av deras verk genom bibliotek" angavs två motiv för ersättningen: den skulle dels ge skälig gottgörelse för det samhällliga utnyttjande av författarnas verk som den fria biblioteksutlåningen innebar, dels medföra en viss förbättring av författarnas ekonomiska villkor.

Bibliotekersättningen konstruerades redan från början som ett visst belopp per boklån, vilket skulle överföras till Sveriges författarfond – en statlig verksamhet men med en styrelse vars majoritet utsågs av upphovsmännens egna organisationer. Ersättningssystemet har efterhand byggts ut. Numera utgår ersättning för såväl hemlån som referensexemplar av både originalverk (på svenska eller av upphovsman stadigvarande bosatt i Sverige) och verk i översättning till eller från svenska. Verksamheten regleras genom förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond, omtryckt 1979:394 och senast ändrad 2011:1236.

Reglerna för bibliotekersättningen och ersättningens belopp fastställdes till en början ensidigt av staten. År 1985 kom Sveriges Författarförbund, Föreningen Svenska Tecknare och Svenska Fotografernas Förbund överens med regeringen om en förhandlingsordning avseende bibliotekersättningens grundbelopp, en ordning som tillämpats alltsedan dess.

De kulturpolitiska motiven bakom instiftandet av den svenska bibliotekersättningen skapade en från första början kulturpolitiskt utformad ersättning: den riktas enbart till svenska upphovsmän (som skriver på svenska eller är bosatta i Sverige) och översättare (till eller från svenska språket) – och därtill

används en stor del av medlen för stipendier och bidrag till dessa kategorier av författare, tecknare, fotografer och översättare.

Enligt EG-direktivet av den 19 november 1992 (tidigare 92/100/EEG; nu ersatt av en kodifierad version, 2006/115/EEG) om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk ska en upphovsman i princip ha ensamrätt avseende utlåning av exemplar av verk. Medlemsstaterna får dock föreskriva undantag från utlåningsrätten när det gäller utlåning till allmänheten från offentliga bibliotek, under förutsättning att åtminstone upphovsmännen får ersättning. Vidare får medlemsstaterna fritt bestämma ersättningen, varvid hänsyn får tas till kulturpolitiska ändamål. Den svenska biblioteksersättningsordningen har därmed ansetts uppfylla direktivets krav. Under en tid ifrågasattes detta av Europeiska Kommissionen, som menade att den utgjorde direkt eller indirekt diskriminering. Kommissionen avskrev dock under år 2007 ärendet och accepterar nu den svenska ordningen.

1.1.2 Regleringsbrev

Medlen för biblioteksersättning utgör anslagspost 8 under anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer, inom utgiftsområde 17. I regleringsbrevet föreskrivs att Kammarkollegiet, som enligt förordningen om Sveriges författarfond förvaltar fonden, ska disponera anslagsposten och utbetala medlen efter rekvisition till styrelsen för Sveriges författarfond. Vidare föreskriver regeringen i särskilt beslut att Sveriges författarfond senast den 1 mars till Kulturdepartementet ska lämna redogörelse för verksamheten under det föregående året samt ett budgetunderlag för det följande året. Några andra föreskrifter vad avser biblioteksersättningen – utöver dem som ges i förordningen om Sveriges författarfond – har inte utfärdats av regeringen.

1.1.3 Författarpenningar och översättarpenningar Författarfondens fria del

Enligt förordningen om Sveriges författarfond ska individuell ersättning, s.k. författarpenning respektive översättarpenning, ges till ersättningsberättigad upphovsman för antalet hemlån och antalet referensexemplar av dennes verk.

I fondförordningen föreskrivs vidare att fondens behållning, sedan författar- och översättarpenningar utbetalats och utgifterna för verksamheten täckts, ska användas till pensioner och understöd, stipendier samt bidrag till särskilda ändamål som avser litterär verksamhet. Den delen av verksamheten brukar kallas författarfondens fria del.

Utgångspunkten för verksamheten är således den individuella ersättningen. Den ger de litterära yrkesutövarna en viss minimiersättning för biblioteksutlåningen – antingen i relation till utlåningens omfattning eller i form av s.k. särskild författarpenning, vars belopp fastställs av styrelsen.

Inom ramen för biblioteksersättningsanslaget strävar styrelsen mot att skapa arbetsmässig trygghet under längre tider för professionella författare, översättare, tecknare och fotografer. Utöver den särskilda författarpenningen finns

kompletterande långtidsåtaganden för att förbättra villkoren för bokupphovsmän med yrkesmässiga ambitioner. Ur den s.k. fria delen fördelas främst arbetsstipendier av olika längd samt pensionsbidrag.

Den offentlighetsrättsliga och kulturpolitiskt anlagda biblioteksersättningen ger skälig gottgörelse för det samhälleliga utnyttjande av de litterära upphovsmännens verk som biblioteksutlåningen innebär, samtidigt som den skapar en viss förbättring av upphovsmännens ekonomiska villkor. Den förbättrar upphovsmännens och översättarnas möjligheter att kunna fortsätta och utveckla sin litterära verksamhet.

1.2 Övriga verksamheter

Styrelsen för Sveriges författarfond har vidare till uppgift att besluta om följande statliga stöd och bidrag:

Från anslagsposter under anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer:

- Konstnärsbidrag och långtidsstipendier till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker
Medlen utbetalas av Konstnärsnämnden till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition;
- Dramatikerstöd (Statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik)
Medlen utbetalas av Kammarkollegiet till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition;
- Inkomstgaranti för konstnärer till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker
Kammarkollegiet disponerar anslagsposten och utbetalar inkomstgarantierna.

Från anslagspost under anslaget 3:1, Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter:

- Bidrag för internationella utbyten m.m.
Medlen utbetalas av Kulturrådet till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition.

Bidrag för internationella utbyten fördelas fr.o.m. år 2014 istället från anslagspost under anslaget 5:2 ovan.

1.3 Författningar m.m.

Styrelsens verksamhet regleras i följande författningar:

- förordning (1962:652) om Sveriges författarfond, omtryckt 1979:394,
- förordning (1976:528) om bidrag till konstnärer,

- förordning (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik,
- förordning (1976:504) om inkomstgarantier för konstnärer,
- förordning (1983:190) om pensionsgrundande konstnärsbidrag m.m.,
- förordning (2007:1435) om statsbidrag till internationellt utbyte och samarbete på litteraturområdet (gällde fram t.o.m. utgången av år 2013),
- lag (1992:318) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Kulturdepartementets verksamhetsområde,

Därutöver har styrelsen 1993-08-26 (med ändringar senast 2011-10-05) fastställt arbetsordning för Sveriges författarfonds styrelse och kansli, med bestämmelser och riktlinjer som reglerar författarfondens verksamhet.

2 Organisation

2.1 Styrelse

Författarfondens verksamhet leds av en styrelse, bestående av ordförande och 13 ledamöter. Ordföranden och tre ledamöter utses av regeringen. Åtta ledamöter utses av Sveriges Författarförbund, medan Svenska Tecknare och Svenska Fotografers Förbund utser vardera en ledamot. 14 suppleanter utses på motsvarande sätt; de deltar alltid i överläggningarna. Upphovsmannaorganisationernas representanter utgör således en majoritet av styrelsen.

Styrelsen har under år 2013 haft följande sammansättning:

Av regeringen förordnade ledamöter:

Ordförande: Mats Sjöstrand. Övriga ledamöter: Malena Forsare , Annina Rabe och Birgitta Wallin. Suppleanter: Eva Hemmungs Wirtén, Jerry Määttä, Christine Wallén och Daniel Westman.

Utsedda av Sveriges Författarförbund:

Ledamöter: Gunnar Ardelius (vice ordförande), Janne Carlsson, Jörgen Gassilewski, Maja Hagerman, Ylva Karlsson, Ellen Mattson, Anna-Karin Palm och Oline Stig. Suppleanter: Ingela Bendt, Mats Berggren, Stefan Ingvarsson, Inger Johansson, Kalli Klement, Ia Lind, Anna-Lena Lodenius (fr.o.m. 2013-07-01), Kerstin Nilsson (t.o.m. 2013-06-30) och Helen Rundgren.

Utsedda av Svenska Tecknare:

Ledamot: Gunna Grähs, suppleant: Cecilia Torudd.

Utsedda av Svenska Fotografers Förbund:

Ledamot: Thomas Wågström, suppleant: Tommy Arvidson.

Styrelsen har haft tre protokollförda sammanträden under året.

2.2 Utskott

Fem utskott har varit utsedda inom styrelsen.

2.2.1 Arbetsutskottet

Arbetsutskottet bereder och ger förslag till beslut i samtliga ärenden som inte rör stipendier eller bidrag och som ska behandlas av styrelsen. Utskottet äger rätt att i enstaka fråga av brådskande natur fatta beslut på styrelsens vägnar.

Arbetsutskottet har under året bestått av ordföranden Mats Sjöstrand, vice ordföranden Gunnar Ardelius samt Mats Berggren, Gunna Grähs, Maja Hagerman, och Thomas Wågström.

Arbetsutskottet har under året sammanträtt fyra gånger, varav ett sammanträde varit protokollfört. Sekreterare i utskottet har varit Jesper Söderström.

2.2.2 Beredningsutskottet

Beredningsutskottet förbereder och ger förslag till beslut i ärenden rörande stipendier och bidrag som ska behandlas av styrelsen. Utskottet får i enstaka fråga av brådskande karaktär fatta beslut på styrelsens vägnar. Beredningsutskottets huvudsakliga uppgift är beredningen av ansökningar om de stipendier m.m., som författarfonden utlyser två gånger per år.

Beredningsutskottet har under året haft följande sammansättning: Maja Hagerman, ordförande, Mats Berggren, vice ordförande, Tommy Arvidson, Janne Carlsson, Jörgen Gassilewski, Ylva Karlsson (våren 2013), Katarina Kuick (adjungerad hösten 2013 enligt särskilt styrelsebeslut), Ia Lind, Anna-Lena Lodenius (fr.o.m. 2013-07-01), Ellen Mattson, Kerstin Nilsson (t.o.m. 2013-06-30), Anna-Karin Palm, Annina Rabe, Helen Rundgren och Cecilia Torudd.

Beredningsutskottet har under året sammanträtt 19 gånger, varav två protokollförda. Sekreterare i utskottet har varit Lisa Nordström.

2.2.3 Bidragsutskottet

Utskottet för tillfälliga bidrag (bidragsutskottet) beslutar – inom ramen för de medel som anvisats i fondens budget – om tillfälliga bidrag i akut ekonomiskt nödläge till upphovsmän eller deras efterlevande.

I utskottet har under året ingått Ylva Karlsson, ordförande, Mats Berggren och Ia Lind med Cecilia Torudd och Tommy Arvidson som adjungerade i ärenden som berört tecknare respektive fotografer.

Utskottet har under året i huvudsak haft telefonsammanträden. Sekreterare i utskottet har varit Lisa Nordström.

2.2.4 Internationella utskottet

Internationella utskottet beslutar – inom den medelsram som fastställs av styrelsen – om författarfondens samtliga bidrag för resor och internationella utbyten.

Utskottet har under året haft följande sammansättning: Gunna Grähs, ordförande, Cristina Gottfridson, Inger Johansson och Birgitta Wallin.

Internationella utskottet har haft fem protokollförda sammanträden under året. Sekreterare i utskottet har varit Lisa Nordström.

2.2.5 Dramatikerutskottet

Styrelsen för Sveriges författarfond beslutar dels om bidrag till dramatiker under anslagsposten Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker, dels om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik (dramatikerstöd). I enlighet med föreskrifterna i förordningen om Sveriges författarfond har styrelsen utsett ett utskott som på styrelsens vägnar ska fatta beslut i dessa frågor. Dramatikerutskottets suppleanter deltar alltid i överläggningarna.

Utskottet har under år 2013 haft följande sammansättning: Ordförande, utsedd inom styrelsen för Sveriges författarfond: Oline Stig. Ledamöter, utsedda efter förslag av Sveriges Dramatikerförbund: Mats Kjelbye och Dennis Magnusson. Suppleant för ordföranden, utsedd inom fondstyrelsen: Malena Forsare. Suppleanter, utsedda efter förslag av Sveriges Dramatikerförbund: Lucia Cajchanová och Cristina Gottfridsson.

Under året har dramatikerutskottet haft fem protokollförda sammanträden. Författarfondens kansli svarar för dramatikerutskottets administration. Sekreterare i utskottet har varit Jesper Söderström.

2.3 Jävsbestämmelser

För arbetet i styrelse och utskott gäller förvaltningslagens bestämmelser. Därutöver har styrelsen fastställt särskilda riktlinjer för hantering av jäv.

Sammanfattningsvis innebär dessa riktlinjer att fråga om jäv behandlas vid varje styrelsesammanträde samt vid utskottens beslutssammanträden. De beredande utskotten behandlar dessutom fråga om jäv inför varje ny beredningsomgång av ansökningar om stipendier och bidrag. Jävig ledamot avstår alltid helt att delta i beredning och beslut rörande den aktuella ansökan.

Dessutom gäller att styrelse- eller utskottsmedlem normalt inte själv får söka stipendium eller bidrag. För att undvika jävssituationer vid hantering av ansökningar om organisationsbidrag, bereds dessa ansökningar i särskild ordning av ordföranden i samråd med övriga ledamöter utsedda av regeringen.

2.4 Sakkunniga

Vid beredningen av ansökningar om stipendier m.m. anlitar styrelsen, i den mån sakkunskap inte finns inom styrelsekretsen, utomstående sakkunniga för bedömning av de verk som åberopas av författare som skriver på annat språk än svenska. Det gäller även verk som översatts från svenska till andra språk. I de två ansökningsomgångarna under år 2013 har sammanlagt 60 (2012: 82) sakkunnigutlåtanden inhämtats från 21 sakkunniga, rörande böcker på 19 olika språk (2012: 34 sakkunniga på 24 olika språk).

2.5 Kansli

Under år 2013 har kansliet bestått av oförändrat sex anställda.

Tjänsterna har uppehållits enligt följande:

Direktör: Jesper Söderström. Biträdande direktör/gruppchef: Lisa Nordström (90 % tjänstgöring). Gruppchef: Johan Triyono. Handläggare: Ingrid Hallin (50 % tjänstgöring), Karl-Erik Holm samt Susanna Walderö.

3 Aktuellt 2013

Remissyttrande över Läsandets kultur – slutbetänkande av litteraturutredningen
Styrelsen för Sveriges författarfond lämnade i februari 2013 yttrande över Litteraturutredningens slutbetänkande Läsandets kultur (SOU 2013:65). Författarfonden uppskattade den gedigna och välskrivna kartläggningen av litteraturens och läsningens ställning idag, men noterade samtidigt att många av förslagen inom författarfondens eget ansvarsområde huvudsakligen tog sikte på frågor som rörde definitioner, form och organisation – på sitt sätt angelägna frågor men utan förutsättningar att stärka läsningens och litteraturens ställning i Sverige idag.

Författarfonden instämde i utredningens slutsats, att en särskild förhandlingsordning för biblioteksersättningen är fortsatt motiverad, men menade samtidigt att utredningen hamnade något fel i ambitionen att förenkla ersättnings konstruktion. Styrelsen för Sveriges författarfond avstod i yttrandet att lämna synpunkter på varje enskild detalj i det författningsförslag som lämnades i betänkandet, detta med hänsyn till att själva kärnfrågorna – hur biblioteksersättningen ska beräknas (4 § fondförordningen) samt hur förhandlingarna ska bedrivas och vad de ska avse – först klaras av i dialog mellan regeringen och upphovsmannaorganisationerna.

Av de kartläggningar som utredningen presenterade, lyfte författarfonden i sitt yttrande bland annat fram beskrivningen av arbetsmönster (arbetstid och inkomster) för de fritt verksamma litterära upphovsmännen: hur stor del av de i genomsnitt längre än 40 timmars arbetsveckorna som ägnas åt kompletteringsarbete samt den stora skillnaden mellan den tid som investeras i litterärt arbete och de inkomster som den litterära verksamheten ger.

Här framträder konstnärspolitikens *raison d'être*: att genom skäligen ersättningar, stipendier och bidrag frigöra upphovsmännens tid och kraft att ägna sig åt och fördjupa sin litterära verksamhet. Så beskrivet framhävs också konstnärspolitikens framtidsytande och utvecklande kraft samt att det är den kvalificerade litteraturen som är målet – fastän insatserna riktar sig till enskilda upphovsmän, mot grundläggande ekonomiska villkor och inte konstrueras eller formuleras som uppdrag eller projekt.

Utredningen beskrev sammanfattande tre orosmoln som hotar en i flera avseende positiv bild av litteraturens ställning i dagens Sverige: 1) En försämring av den unga generationens läsfärdighet och läsvanor; 2) De litterära upphovsmännens svårigheter att försörja sig på sitt skapande och att få ekonomiskt utrymme för litterär verksamhet; 3) Ökad vertikal integration och ägarkoncentration på bokmarknaden.

Att döma av utredningens faktiska förslag bedömdes dock endast den första punkten vara en utmaning inom utredningens och kulturpolitikens räckvidd. Det är ett stort misslyckande att en så viktig utredning och så ambitiös kartläggning måste stanna vid kalla konstateranden och inte får leda fram till slutsatser och förslag kring vad den själv uppfattar som de stora kultur- och språkpolitiska utmaningarna.

4 Samverkan

Styrelsen och kansliet har inom ramen för sin verksamhet kontakt med en rad olika myndigheter och organisationer.

Internationellt

Författarfondens kansli har fortlöpande internationella kontakter och kunskapsutbyte med motsvarande institutioner eller organisationer i de länder där biblioteksersättning införts. Kansliet bevakar även det arbete inom upphovsrättsområdet som bedrivs inom EU och som kan ha påverkan på den statliga biblioteksersättningen.

Fondkansliet deltog i den elfte internationella biblioteksersättningskonferensen som ägde rum i Dublin 26-28 september 2013. Deltagarna i dessa konferenser består av ett löst sammansatt nätverk av personer/organisationer/myndigheter som på olika sätt arbetar med eller för biblioteksersättning.

Konstnärsnämnden

Konstnärsnämnden disponerar vissa anslagsposter som styrelsen för Sveriges författarfond helt eller delvis ska besluta om; dessa medel betalas ut till författarfonden efter rekvisition. Vad gäller de statliga långtidsstipendierna ska Konstnärsnämnden och fondstyrelsen enas om hur många av det totala antalet stipendier som ska tillfalla författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker. Författarfondens kansli har för övrigt fortlöpande samråd och erfarenhetsutbyten med Konstnärsnämndens kansli i såväl bidragsärenden som kulturpolitiska och administrativa frågor.

I december 2013 fick Sveriges författarfond i uppdrag av regeringen att genom samråd stödja Konstnärsnämnden i denna myndighets uppdrag att ta fram förslag till ett internationellt utbytesprogram inom litteraturområdet, enligt propositionen Läs för livet. Arbetet kommer att påbörjas och huvudsakligen bedrivs under år 2014.

Upphovsmannaorganisationerna

Författarfondens direktör och kansliet i övrigt har fortlöpande samråd och informationsutbyte med de tre upphovsmannaorganisationerna som är representerade i fondstyrelsen – Sveriges Författarförbund, Svenska Tecknare och Svenska Fotografers Förbund – kring frågor som anses betydelsefulla för upphovsmännen och indirekt kan påverka författarfonden, men som ännu inte är fråga för fondstyrelsebeslut eller som normalt inte kommer att bli det. Liknande samråd och informationsutbyte sker också med Sveriges Dramatikerförbund. Fondkansliet har också i övrigt kontakter med organisationernas kanslier i stipendieärenden m.m.

Kammarkollegiet

Enligt 2 § förordningen om författarfonden förvaltas fonden av Kammarkollegiet, innebärande att kollegiet disponerar anslagsposten för biblioteksersättning. I enlighet med regleringsbrev utbetalar Kammarkollegiet medlen till författarfonden efter rekvisition. Kammarkollegiet disponerar även anslagsposterna för Inkomstgarantier för konstnärer och Dramatikerstöd.

Kungl. biblioteket

Författarfondens kansli har dels kontakter med Kungl. biblioteket rörande den officiella folk- och skolbiblioteksstatistiken, dels ett fortlöpande utbyte kring frågor som rör katalogisering i nationalbibliografin, vilken utgör en viktig grund för fastställandet av författar- och översättarpennningar till de enskilda upphovsmännen.

Arbetsgivarverket

Sveriges författarfond är obligatorisk medlem i det statliga arbetsgivarorganet Arbetsgivarverket. Direktören är ledamot i det s.k. arbetsgivarkollegiet för Arbetsgivarverket.

STIM/SAMI/Copyswede

I enlighet med förordningen (1998:1387) om fonogramersättning fördelar STIM och SAMI sedan år 1999 den statliga ersättningen för bibliotekens utlåning av fonogram och musiktryck. Liksom tidigare år har Sveriges författarfond försett organisationerna med uppgifter, hämtade ur fondens utlåningsurval, om vilka musikaliska verk som under föregående år lånats vid landets folkbibliotek. Författarfonden förser sedan år 2011 också den upphovsrättsförvaltande organisationen Copyswede med utlåneinformation beträffande ljudböcker på biblioteken, för att användas till stöd för fördelning av den s.k. privatkopieringsersättningen.

5 Medelsanvändningen åren 2011-2013 – översikt

	2013	2012	2011
	(tkr)		
Bibliotekersättningen			
Anslag	133 746	134 163	127 904
Kostnader:			
Ersättningar, stipendier och bidrag	126 461	124 002	119 327
Administration, avskrivningar (netto)	9 240	8 495	8 094
Summa kostnader	135 701	132 497	127 421
Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker			
Anslag	5 056	5 056	5 056
Kostnader:			
Bidrag, författare m.fl.	2 420	2 420	2 420
Administration	100	100	100
Bidrag, dramatiker	2 280	2 319	2 360
Administration	230	217	210
Bidrag, resor och internationella utbyten*	0	0	0
Summa kostnader	5 030	5 056	5 090
Bidrag för resor och internationella utbyten samt bidrag för provöversättning			
Anslag	1 000	1 000	1 000
Anslag (från Bidrag till författare, översättare m.fl.)	160	160	160
Kostnader:			
Bidrag	1 055	1 061	1 057
Administration	100	100	101
Summa kostnader	1 155	1 161	1 158
Dramatikerstöd			
Anslag	2 780	2 780	2 780
Kostnader:			
Bidrag	2 368	2 600	2 468
Administration	255	280	253
Summa kostnader	2 623	2 880	2 721
Långtidsstipendier			
Anslag	2 937	2 904	2 568
Kostnader:			
Stipendier	2 937	2 904	2 568
Administration	0	0	0
Summa kostnader	2 937	2 904	2 568

* 160 000 kr av anslagsposten redovisas under anslagsposten Bidrag för resor och internationella utbyten.

6 Bibliotekersättningen

6.1 Bibliotekersättningens beräkning

Följande komponenter ingår i det statistiska underlaget för bibliotekersättningen:

- antalet hemlån i folk- och skolbibliotek av upphovsrättsligt skyddade litterära verk av följande kategorier: a) originalverk på svenska språket samt originalverk av upphovsmän stadigvarande bosatta i Sverige, b) verk i översättning till eller från svenska;
- antalet referensexemplar – d.v.s. böcker som finns tillgängliga på bibliotek för läsning men ej för hemlån – i folk- och skolbibliotek av ovannämnda kategorier av verk.

Enligt förordningen om Sveriges författarfond ska bibliotekersättningen beräknas på antalet hemlån och referensexemplar för kalenderåret tre år före det år ersättningen avser. För år 2013 har således ersättningen baserats på biblioteksstatistiken för år 2010.

6.1.1 Bibliotekersättningens multiplar

Den totala bibliotekersättningens storlek beräknas med hjälp av vissa öretal (multiplar). Öretalet för hemlån av svenskt originalverk benämns bibliotekersättningens grundbelopp. När grundbeloppet höjs, sker en proportionellt lika stor höjning av övriga multiplar.

I enlighet med 1985 års överenskommelse om förhandlingsordning avseende bibliotekersättningens grundbelopp genomfördes under år 2011 förhandlingar. Enhetschefen vid Kulturdepartementet, Martin Sundin, ingick den 8 november 2011 en överenskommelse med de tre upphovsmanorganisationerna om bibliotekersättningens grundbelopp för år 2012 och 2013, innebärande att grundbeloppet för år 2012 höjdes med två öre, till 1 kr och 35 öre, samt för år 2013 med ytterligare två öre till 1 kr och 37 öre. Förhandlingsöverenskommelsen godkändes av regeringen 2011-11-10.

Bibliotekersättningens multiplar 2013

Lån av originalverk	1 kr och 37 öre	<i>Grundbelopp</i>
Lån av översättning	68,5 öre	<i>½ av grundbeloppet</i>
Referensexemplar av originalverk	5 kr och 48 öre	<i>4 x grundbeloppet</i>
Referensexemplar av översättning	2 kr och 74 öre	<i>2 x grundbeloppet</i>

6.1.2 Utlåning

Årlig statistik över folk- och skolbibliotekens registrerade utlåning inom ramen för Sveriges officiella statistik produceras fr.o.m. utlåningsåret 2010 av Kungl. biblioteket. Folkbiblioteksuppgifterna för år 2010 har publicerats i *Bibliotek 2010*.

Antalet registrerade hemlån i folkbibliotek uppgick år 2010 till 69 321 000 lån.

Den särskilt redovisade statistiken för sjukhusbiblioteken angavs av Kungl. biblioteket i *Bibliotek 2010* som grovt underskattad (p.g.a. stort bortfall) och därför inte rättvisande. På fondkansliets önskemål gjorde Kungl. biblioteket därför en ny skattning med hänsyn till detta bortfall, vilken användes som del av underlaget för biblioteksersättningen år 2013. Den redovisade utlåningen på sjukhusbibliotek m.m. uppgick sålunda till 987 000 lån.

En viss del av folkbibliotekslånen utgörs av böcker som lämnas ut i sådan uppsökande biblioteksverksamhet där de enskilda lånen inte registreras; varje sådan bok räknas i den officiella biblioteksstatistiken som ett lån. Sedan budgetåret 1986/87 får dock författarfonden ersättning för dessa böcker motsvarande ytterligare två lån per utlämnad bok, i syfte att ersättningen bättre ska svara mot det faktiska nyttjandet. För år utlåningsåret 2010 tillfördes fonden därigenom ersättning för ytterligare 9 032 000 lån.

Sedan läsåret 1998/98 saknas skolbiblioteksstatistik som är möjlig att användas för en fullständig beräkning av biblioteksersättningen. I enlighet med den ovan nämnda förhandlingsöverenskommelsen från november 2011 användes istället liksom föregående år ett medelvärde av erhållen skolbiblioteksstatistik för läsåren 1996/97 och 1997/98 som underlag för beräkning av biblioteksersättningen. Sålunda fastställs den registrerade utlåningen till 16 250 000 lån. (1996/97: 17,0 milj. lån, 1997/98: 15,5 milj. lån.)

Den sammanlagda registrerade utlåningen år 2010 uppgick därmed till 95 590 000 lån.

Till följd av en överenskommelse i biblioteksersättningsförhandlingarna år 1994 ska författarfonden årligen tillföras en ersättning för utnyttjandet på plats i biblioteken av böcker som inte ingår i referenssamlingarna. Hemlånen från folk- och skolbiblioteken räknas därför upp med faktorn 1,03. Den "ersättningsgrundande" utlåningen i folk- och skolbibliotek år 2010 uppgick därmed till $1,03 * 95\,590\,000 = 98\,458\,000$ lån.

Utlåning 2010 (anslagsår 2013)

	2010	2009	Förändring	
Folkbibliotek	69 321 000	70 963 000	-1 642 000	(-2,3 %)
Sjukhusbibliotek m.fl.	987 000	1 052 000	-65 000	(-6,2 %)
"Uppsökande verksamhet"	9 032 000	8 854 000	+178 000	(+2,0 %)
Skolbibliotek	16 250 000	16 250 000	oförändr.	
Summa registrerad utlåning	95 590 000	97 119 000	-1 529 000	(-1,6 %)
Utlåning, uppräknat 3 %	98 458 000	100 033 000	-1 575 000	(-1,6 %)

För beräkning av den totala biblioteksersättningens storlek krävs också uppgift om utlåningens andelar av upphovsrättsligt skyddade svenska originalverk, rättsskyddade översättningar till svenska och övriga, ej ersättningsberättigande verk. Den informationen ges inte i den officiella biblioteksstatistiken, utan beräknas av författarfonden i samband med de årliga undersökningarna för uträkning av de individuella författar- och översättar-

penningarnas storlek. Dessa procentandelar var för år 2010: 55,9, 32,4 resp. 11,7 %.

Ersättning för hemlån

	Multipel	Ersättningsgrundande utlåning	Andel av utlåning	Summa ersättning
Lån av originalverk	1 kr 37 öre	98 458 000	55,9 %	75 402 000 kr
Lån av översättningar	68,5 öre	98 458 000	32,4 %	21 852 000 kr
Summa ersättning för hemlån:				97 254 000 kr

6.1.3 Referensexemplar

Inom ramen för Kungl. bibliotekets officiella biblioteksstatistik (*Bibliotek 2010*) har redovisats även folkbibliotekens referensbestånd.

År 2010 omfattade folkbibliotekens referenssamlingar 1 076 000 volymer. Därtill särskilt redovisade samlingar på sjukhusbibliotek m.m., uppgick till 15 000 volymer.

Efter tidigare överenskommelse i bibliotekersättningsförhandlingarna bestäms antalet referensexemplar i skolbibliotek som en schablonmässigt beräknad andel om 28 % av det totala antalet volymer i skolornas boksamlingar. Med anledning av den avbrutna insamlingen av skolbiblioteksstatistiken för läsåret 1998/99 används även beträffande skolornas bokbestånd ett medelvärde av erhållen statistik för läsåren 1996/97 och 1997/98 som underlag för beräkningen av bibliotekersättningen år 2012. Skolornas bokbestånd fastställdes för sålunda till 24,45 milj. volymer (1996/97: 25,5 milj., 1997/98: 23,4 milj.). Antalet referensexemplar i skolbibliotek har på dessa grunder beräknats till 6 846 000 volymer.

Det sammanlagda antalet referensexemplar i folk- och skolbibliotek år 2010 beräknades därmed till 7 937 000 volymer.

Referensbestånd 2010 (anslagsår 2013)

	2010	2009	Förändring
Folkbibliotek	1 076 000	1 430 000	-354 000 (-25,8 %)
Sjukhusbibliotek m.fl.	15 000	15 000	oförändr.
Skolbibliotek	6 846 000	6 846 000	oförändr.
Summa referensbestånd	7 937 000	8 291 000	-354 000 (-4,3 %)

Anm. Uppgifter saknades eg. i 2009 års biblioteksstatistik; därför användes i praktiken föregående års uppgifter. Den stora minskningen beträffande folkbibliotekens referensbestånd förklaras sannolikt delvis av förändrade rutiner och metoder i statistikinsamlingen.

Procentandelarna för referensexemplar av rättsskyddade svenska originalverk, rättsskyddade översättningar till svenska samt övriga, ej ersättningsberättigande verk år 2010 har av författarfonden beräknats till 77,6, 12,6 resp. 9,8 %.

Ersättning för referensexemplar

	Multipel	Referensbestånd	Andel av bestånd	Summa ersättning
Originalverk	5 kr 48 öre	7 937 000	77,6 %	33 752 000 kr
Översättningar	2 kr 74 öre	7 937 000	12,6 %	2 740 000 kr
Summa ersättning för referensexemplar:				36 492 000 kr

6.1.4 Total bibliotekersättning för år 2013

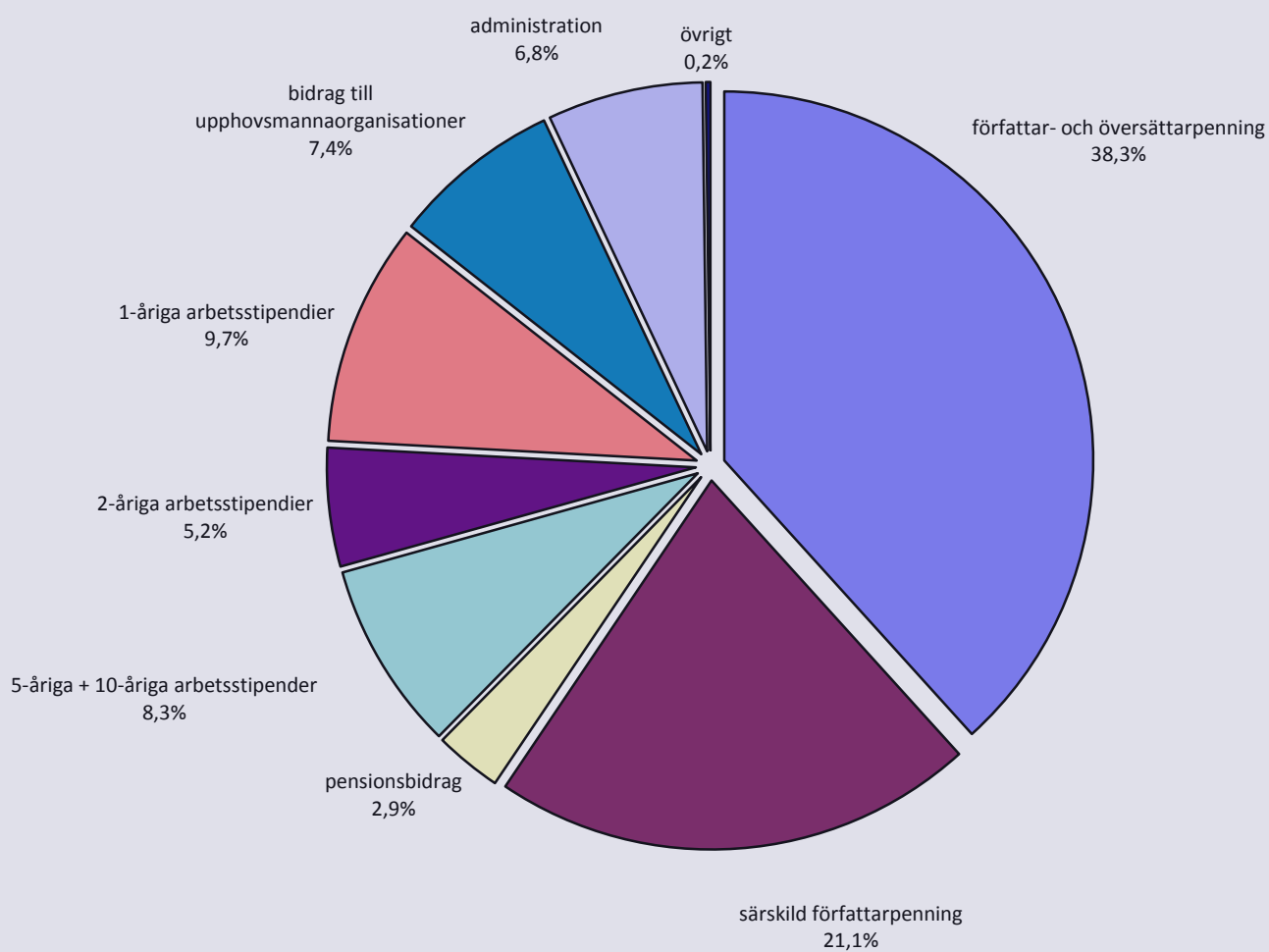
Med stöd av förhandlingsöverenskommelsen från november 2011 och ovan beskrivna biblioteksstatistik fastställdes slutligt den totala bibliotekersättningen för år 2013 till 133 746 000 kr.

Total bibliotekersättning 2013 (utlåningsår 2010)

	2013	2012	Förändring	
Ersättning för hemlån	97 254 000 kr	96 152 000 kr	+1 102 000 kr	(+1,1 %)
Ersättning för referensexemplar	36 492 000 kr	38 011 000 kr	-1 519 000 kr	(-4,0 %)
Summa ersättning	133 746 000 kr	134 163 000 kr	- 417 000 kr	(-0,3 %)

6.2 Biblioteksersättningens kostnader

Biblioteksersättningens kostnader 2013
Procentuella andelar

Kostnader för ersättningar och stipendier/bidrag inom biblioteksersättningen 2011-2013:

	2013	2012	2011
Författar- översättarpennning:			
<i>Antal</i>	4 295	4 329	4 290
<i>Beloppsintervall</i>	1 640 – 233 835 kr	1 620 – 223 041 kr	1 600 – 225 317 kr
<i>Medelbelopp</i>	12 090 kr	11 594 kr	11 461 kr
<i>Totalt belopp</i>	51,9 milj kr	50,2 milj kr	49,2 milj kr
Särskild författarpennning:			
<i>Antal</i>	174	176	173
<i>Bruttobelopp</i>	181 000 kr	178 000 kr	173 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	28,7 milj kr	28,5 milj kr	27,1 milj kr
Pensionsbidrag:			
<i>Antal</i>	92	93	99
<i>Beloppsintervall</i>	1 004 – 66 730 kr	4 572 – 55 004 kr	4 447 – 105 293 kr
<i>Totalt belopp</i>	4,0 milj kr	4,1 milj kr	4,1 milj kr
Tioårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	15	20	24
<i>Belopp</i>	110 000 kr	108 000 kr	105 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	1,6 milj kr	2,2 milj kr	2,5 milj kr
Femårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	96	91	85
<i>Belopp</i>	100 000 kr	98 000 kr	95 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	9,6 milj kr	8,9 milj kr	8,1 milj kr
Tvåårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	88	84	80
<i>Belopp</i>	80 000 kr	80 000 kr	80 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	7,0 milj kr	6,7 milj kr	6,4 milj kr
Ettårigt arbetsstipendium:			
<i>Antal</i>	236	233	216
<i>Beloppsintervall</i>	50 000 – 70 000 kr	50 000 – 70 000 kr	50 000 – 70 000 kr
<i>Medelbelopp</i>	56 017 kr	55 751 kr	55 556 kr
<i>Totalt belopp</i>	13,2 milj kr	13,0 milj kr	12,0 milj kr

6.2.1 Författar- och översättarpennningar

Enligt förordningen om Sveriges författarfond beräknas författar- och översättarpennningarnas belopp på antalet hemlån och referensexemplar för kalenderåret året före det år ersättningen avser. För år 2013 har således dessa ersättningar baserats på biblioteksstatistiken för år 2012.

Författar- och översättarpennningens belopp fastställs av regeringen efter förhandlingsliknande överläggningar med upphovsmannaorganisationerna. Sedan mitten av 1980-talet har författarpennningen per lån motsvarat 60 procent av biblioteksersättningens grundbelopp.

År 2013 betalades författarpennning till ersättningsberättigad upphovsman med 82 öre för varje hemlån och 3 kr och 28 öre för varje referensexemplar av litterärt verk i original (föregående år: 81 öre resp. 3 kr och 24 öre).

Till översättare av litterärt verk till och från svenska utgick översättarpennning med 41 öre för varje hemlån och 1 kr och 64 öre för varje referensexemplar (föregående år: 41 resp. 1 kr och 62 öre).

Beräkningen av författarpennning och översättarpennning är samordnad. Den vars utlåning understiger motsvarande 2 000 lån av verk i original resp. 4 000 lån av översättningar, är inte berättigad till ersättning.

Vid höga utlåningssiffror avtrappas ersättningen i två steg, med början vid 200 000 lån av originalverk resp. 400 000 lån av översättningar.

Författar- och översättarpennningar är pensions- och sjukpenninggrundande; mottagarna betalar själv socialförsäkringarna m.m. på dessa ersättningar i form av egenavgifter. (Den som är född åren 1938 - 1947 betalade år 2013 endast ålderspensionsavgift och den som är född 1937 eller tidigare betalade inga egenavgifter.)

För beräkning av ersättningarna genomför författarfonden årliga undersökningar av bibliotekens utlåning och referensbestånd. Fondkansliet samlar in information om utlåningen av böcker i samtliga datoriserade bibliotekssystem i landet. (En mindre del av utlåningen sker fortfarande på mindre utlåningsstationer, skolbibliotek m.m. utan datoriserad utlånehantering.)

När själva insamlingen är avslutad påbörjas ett omfattande arbete med att analysera den bibliografiska informationen som i bibliotekens katalogposter finns om varje enskild verk. Författarfondens kansli har med tiden byggt upp ett omfattande verksregister som innehåller bibliografiska uppgifter om enskilda verk med information om hur de individuella ersättningarna för respektive verk ska fördelas. Det insamlade materialet matchas mot detta verksregister och huvuddelen av lånen bearbetas maskinellt. Fondens personal bearbetar sedan vidare det återstående materialet, med undantag för verk med mycket låg utlåning. För varje år växer på så sätt verksregistret och efterföljande år kan en större del av materialet bearbetas maskinellt.

Undersökningen av 2012 års bokutlåning och referensbestånd gav till resultat att 4 295 upphovsmän (eller deras efterlevande) var berättigade till författar-

och översättarpenningar om totalt 51 928 776 kr. De enskilda författar- och översättarpenningarnas belopp varierade mellan 1 640 kr och 233 885 kr, med ett genomsnittligt ersättningsbelopp om 12 090 kr (föregående år 11 594 kr) och medianvärde om 3 958 kr (föregående år 4 020 kr).

Av flera orsaker, främst därför att många mottagares adresser inte är kända för fondkansliet vid det tillfälle då de för första gången erhåller författar- eller översättarpenning, kan inte alla de uträknade ersättningarna utbetalas samma år som uträkningen är klar. Varje år måste därför en mycket liten del av det totala ersättningsbeloppet restföras för efterforskning av upphovsmännen eller deras arvingar innan utbetalning kan ske. Om ersättningen ännu fem år efter utlåningsåret inte kunnat utbetalas, tillfaller beloppet fonden.

Under år 2013 utbetalades ersättningar till ca 5 400 personer (upphovsmän och arvingar) om totalt 51 353 842 kr. Av beloppet avser 50 768 392 kr författar- och översättarpenningar för 2012 års utlåning och referensbestånd, medan 585 450 kr avser ersättningar för tidigare år. Restförda belopp om totalt 56 332 kr (föregående år: 54 578 kr) återgick 2013-12-31 till fonden. Beloppen avsåg ersättningar (för 39 mottagare), som inte kunnat utbetalas inom fem år efter utlåningsåret. Under året har dock rättelser inneburit att ersättningarna ökat med 90 396 kr. Sammantaget har därmed kostnaderna för författar- och översättarpenningar under ökat med 34 064 kr. De ersättningar för utlåningsåren 2008-2012, som vid årets slut fortfarande var restförda, berörde 160 upphovsmän och uppgick till 665 894 kr (föregående år: 1 037 733 kr).

6.2.2 Särskilda författarpenningar

Enligt förordningen om författarfonden kan styrelsen besluta att författar-/översättarpenning till en viss upphovsman ska utgå med ett högre belopp än det statistiskt beräknade. Sådan särskilt bestämd författar-/översättarpenning benämns särskild författarpenning.

Enligt styrelsens bestämmelser kan särskild författarpenning tilldelas upphovsman vars verk bildar underlag för biblioteksersättning, vilken avser att uteslutande eller huvudsakligen vara verksam som författare, översättare eller bokillustratör och som på ett övertygande sätt, med hänsyn till både kvalitet och kvantitet, dokumenterat sin verksamhet. För att tilldelas den särskilda författarpenningen bör man varit verksam i minst 10 år, och med rimlig kontinuitet kommit ut med minst 5 å 6 egna verk. (För översättningar och verk med flera upphovsmän: 10 å 20 verk). Konkurrensen om de särskilda författarpenningarna är stor; därför ställs kraven på de sökande i praktiken ofta högre än vad som framgår av dessa riktlinjer. Den som tilldelas särskild författarpenning har ofta tidigare haft både kortare och fleråriga stipendier från författarfonden.

Den som innehar särskild författarpenning får inte samtidigt inneha anställning - eller förordnande/uppdrag med anställningslika villkor - med mer än halv årsarbetstid. Så länge innehavaren uppfyller villkoren, fortsätter den särskilda författarpenningen att utbetalas årligen, försåvitt inte synnerliga skäl talar emot det. Vart femte år gör författarfonden uppföljningar av innehavarnas litterära verksamhet och ekonomiska situation. De får i

samband med detta intyga att de är fortsatt litterärt verksamma och uppfyller de ovan nämnda villkoren för innehavet.

Den särskilda författarpenningen är pensions- och sjukpenninggrundande; mottagaren betalar de sociala avgifterna i form av egenavgifter. (Den som fyllt 65 år behöver endast betala ålderspensionsavgift på beloppet.) Den särskilda författarpenningen upphör då innehavaren tar ut pension eller senast när han/hon fyller 70 år. Vid pensionsinträdet har innehavaren enligt författarfondens bestämmelser rätt till ett pensionsbidrag ur författarfonden, under förutsättning att pensionsinkomsterna från annat håll inte överstiger 3,8 prisbasbelopp (år 2013: 169 100 kr).

Fondstyrelsen bestämmer, för ett år i taget, storleken på den särskilda författarpenningen. År 2013 var beloppet 181 000 kr (föregående år 178 000 kr).

Styrelsen har under år 2013 utsett 10 nya innehavare medan 12 särskilda författarpenningar har upphört.

År 2013 var sammanlagt 176 (föregående år: 178) författare, översättare och bokillustratörer innehavare av särskild författarpenning. Två av dessa särskilda författarpenningar har varit "vilande" i enlighet med bestämmelserna. Antalet utbetalade särskilda författarpenningar i oktober 2013 var därför 174 (föregående år: 176). Det sammanlagda bruttobeloppet för särskilda författarpenningar var under året 31 494 000 kr. Efter avdrag av kostnaderna för innehavarnas statistiskt beräknade författar- och översättarpenning för 2012 års bokutlåning (i medeltal 16 066 kr per innehavare, totalt 2 795 531 kr) blev nettokostnaden för de särskilda författarpenningar som utbetalades år 2013: 28 698 469 kr.

6.2.3 Pensionsbidrag och periodiska bidrag

Från författarfonden kan utgå dels pensionsbidrag och periodiska bidrag till författare, översättare och bokillustratörer, dels periodiska bidrag till deras efterlevande. Tidigare – t.o.m. år 2003 – kunde enligt fondförordningen även efterlevande erhålla ej tidsbegränsade pensionsbidrag.

Enligt styrelsens bestämmelser ska storleken på beviljat pensionsbidrag anpassas till mottagarens pensionsinkomster från annat håll. Bidraget ska, sammanräknat med den allmänna pensionen och annan pension grundad på tjänst, uppgå till 3,8 prisbasbelopp (2013: 169 100 kr) räknat vid ansöknings-tillfället. Pensionsbidraget kan endast i undantagsfall överstiga 1,5 prisbasbelopp per år. Pensionsbidraget är skattepliktigt.

Bidragsbeloppen för tidigare beviljade pensionsbidrag och periodiska bidrag höjdes till år 2013 med 1,1 % (motsvarande höjningen av prisbasbeloppet).

Vid budgetårets slut utgick sammanlagt 92 pensionsbidrag (föregående år: 93) med belopp mellan 1 004 kr och 66 730 kr. Av innehavarna är 6 st. efterlevande till upphovsmän, vilka beviljats pensionsbidrag enligt tidigare bestämmelser.

Under budgetåret har beviljats sex nya pensionsbidrag. Sju innehavare har avlidit. Sammanlagt har i pensionsbidrag utbetalats 3 983 760 kr under år 2013. I detta belopp ingår även två periodiska bidrag om totalt 132 673 kr.

6.2.4 Tioåriga arbetsstipendier

Beloppet för de tioåriga arbetsstipendierna år 2013 var 110 000 kr/år (2012: 108 000 kr/år). Inga nya stipendiater har utsetts under året, medan fem stipendier har upphört. Sammanlagt har 1 650 000 kr utbetalats till totalt 15 innehavare av tioårigt arbetsstipendium.

6.2.5 Femåriga arbetsstipendier

Beloppet för de femåriga arbetsstipendierna år 2013 var 100 000 kr/år (2012: 98 000 kr/år). 20 nya stipendiater har tillkommit under året, medan 15 stipendier har upphört. Sammanlagt har 9 600 000 kr utbetalats till totalt 96 innehavare av femårigt arbetsstipendium.

Innehavare av tioårigt resp. femårigt arbetsstipendium ur Sveriges författarfond får tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst. Pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

6.2.6 Två- och ettåriga arbetsstipendier

Under år 2013 har 88 tvååriga arbetsstipendier om 80 000 kr/år utdelats, till en total kostnad av 7 040 000 kr. 44 stipendier har utdelats för första året samt 44 stipendier för andra året.

Under året har styrelsen efter utlysning utdelat 236 ettåriga arbetsstipendier om totalt 13 220 000 kr (medeltal 56 017 kr). Beloppen för stipendierna har varit 50 000 kr och 70 000 kr.

6.2.7 Stipendiestatistik m.m.

Författarfondens arbetsstipendier m.m. utlyses två gånger om året, i februari och i augusti. Antalet ansökningar uppgick för de två ansökningsomgångarna under år 2013 till 1 921 st.

I årets två ansökningsomgångar utdelades totalt 324 stipendier och bidrag samt 10 särskilda författarpennningar. Detta innebär att ca 17 % av ansökningarna kunde bifallas. Av ansökningarna kom 917 st. (ca 48 %) från kvinnor. Av dessa bifölls 185 st. (55 % av bifallen). Det betyder att kvinnorna hade en högre bifallsprocent än männen (20,2% resp. 14,8%).

	2013	2012	2011
<i>Antal ansökningar</i>	1 921	1 989	1 610
- varav kvinnor	917 (48 %)	942 (47 %)	778 (48 %)
- varav män	1 004 (52 %)	1 047 (53 %)	832 (52 %)
<i>Antal bifall</i>	334	336	310
- varav kvinnor	185 (55 %)	164 (49 %)	165 (53 %)
- varav män	149 (45 %)	172 (51 %)	145 (47 %)
<i>Större stipendier m.m.*</i>	32	35	32
- varav kvinnor	12 (38 %)	14 (40 %)	17 (53 %)
- varav män	20 (62 %)	21 (60 %)	15 (47 %)
<i>Bifallsprocent</i>	17,4 %	16,9 %	19,3 %
- för kvinnor	20,2 %	17,4 %	21,1 %
- för män	14,8 %	16,4 %	17,5 %

* Fem- och tioåriga stipendier samt särskilda författarpenningar.

6.2.8 Tillfälliga bidrag

Styrelsens bidragsutskott har under året beslutat att som hjälp i akut ekonomiskt nödläge utdela tillfälliga bidrag till 35 personer (år 2012: 47) med sammanlagt 275 000 kr (år 2012: 349 800 kr). Antalet ansökningar uppgick till 53 (år 2012: 65).

6.2.9 Bidrag till upphovsmannaorganisationer

Organisationsbidrag har för år 2013 tilldelats Sveriges Författarförbund med 7 144 000 kr, (föregående år: 7 166 000 kr), Svenska Tecknare med 1 365 000 kr (föregående år 1 369 000 kr) och Svenska Fotografers Förbund, författar- och illustratörsektionen, med 1 522 000 kr (föregående år 1 527 000 kr), sammanlagt 10 031 000 kr.

6.2.10 Administration

Kostnaderna för författarfondens administration vad avser biblioteksersättningen uppgick år 2013 till 9 240 041 kr (inklusive avskrivningar 119 013 kr). Från administrationskostnaderna har 675 000 kr avräknats, vilka har betalats till biblioteksersättningen från anslagsposterna bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker, dramatikerstöd och bidrag till litteratur och kulturtidskrifter samt från STIM/SAMI och Copyswede för ersättning för framtagande av statistikuppgifter.

Av administrationskostnaderna avsåg ca 3,8 milj. kr personalkostnader och ca 2,4 milj. kr kostnader för styrelsemedlemmar och sakkunniga. Övriga administrationskostnader uppgick till ca 2,9 milj. kr, varav ca 1,2 milj. kr avsåg kostnader för lokalhyra och ca 560 000 kr uppdragsersättningar avseende utlåningsdata från biblioteken m.m.

Kostnaderna för administrationen tas helt från fondmedel. De uppgick under år 2013 till 6,8 procent av biblioteksersättningens totala kostnader.

6.2.11 Årets resultat

Biblioteksersättningens anslagsintäkter för år 2013 uppgick till 133 746 000 kr. De finansiella intäkterna i form av ränta på plusgirokonton och andra bankkonton uppgick till 21 140 kr. Verksamhetens totala kostnader uppgick till 135 701 109 kr, varav kostnader för ersättningar, stipendier och bidrag 126 461 068 kr, kostnader för administration 9 121 028 kr samt avskrivningar 119 013 kr.

Årets resultat gav därmed ett underskott om 1 933 696 kr.

6.3 Resultat- och balansräkning: *Biblioteksersättning*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2013	2012
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	133 746	134 163
Finansiella intäkter	(2)	21	61
SUMMA INTÄKTER		133 767	134 224
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Författar- o översättarpennningar	(3)	-51 963	-50 150
Särskilda förf-pennningar netto	(4)	-28 698	-28 515
Pensionsbidrag		-3 984	-4 137
Tioåriga arbetsstipendier		-1 650	-2 160
Femåriga arbetsstipendier		-9 600	-8 918
Övriga stipendier o bidrag	(5)	-30 566	-30 122
Summa kostnader Ersättningar o bidr		-126 461	-124 002
Kostnader personal o styrelse		-6 203	-6 097
Övriga administrationskostnader		-2 918	-2 263
Summa kostnader Administration		-9 121	-8 360
Avskrivningar	(6)	-119	-135
SUMMA KOSTNADER		-135 701	-132 497
ÅRETS RESULTAT		-1 934	1 727

Biblioteksersättning, forts.

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	(6)	148	231
Fordringar			
Fordran på Kammarkollegiet samt övriga kortfristiga fordringar		2 523	2 523
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	(7)	168	403
Kassa och bank			
Plusgiro, bankkonto		2 416	4 282
SUMMA TILLGÅNGAR		5 255	7 439
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat kapital		5 284	3 557
Årets resultat		-1 934	1 727
Skulder			
Leverantörsskulder		16	12
Övriga skulder	(8)	1 209	1 480
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	(9)	680	663
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		5 255	7 439

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges författarfond omfattas inte av Förordning (2000:606) om myndigheters bokföring eller Förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Enligt 3 kap., 22§ arbetsordning för Sveriges författarfond tillämpas dock vissa delar av Förordning om myndigheters bokföring samt Förordning om årsredovisning samt budgetunderlag vad gäller redovisnings- och värderingsprinciper.

Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningen enligt plan. Avskrivning förs per sexmånadersperiod. Följande avskrivningstider tillämpas: 3 år för datorer, skrivare och nätverk; 5 år för övriga maskiner och inventarier.

Redovisnings- och värderingsprinciper har varit oförändrade från föregående år.

Biblioteksersättning, forts.

Noter

(1) Anslagsposten 5:2 ap. 8 under utgiftsområde 17, Ersättning åt författare m.fl. för utlåning av deras verk genom bibliotek, disponeras av Kammarkollegiet. Medlen betalas ut till Sveriges författarfond efter rekvisition.

(2) Avser ränta på plusgirokonton samt andra bankkonton.

(3) Författar- och översättarpennningar

	(tkr)	2013	2012
Författar- och översättarpennning		51 929	50 190
Förfallna författar- och översättarpennningar samt rättelse av ffp/öp		34	-40
Summa författar- och översättarpennningar		51 963	50 150

(4) Särskilda författarpennningar

Bruttobelopp för särskilda författarpennningar (31 494 tkr), avgår innehavarnas statistiskt beräknade författar- och översättarpennning enligt 2012 års utlåning, (2 796 tkr), nettokostnad särskild författarpennning, (28 698 tkr).

(5) Övriga stipendier och bidrag, fördelning:

	(tkr)	2013	2012
Tvååriga arbetsstipendier		7 040	6 720
Ettåriga arbetsstipendier		13 220	12 990
Tillfälliga bidrag		275	350
Organisationsbidrag/bidr till särsk ändamål		10 031	10 062
Summa övriga stipendier o bidrag		30 566	30 122

(6) Avskrivningar / Maskiner och inventarier

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som beräknas ha en livslängd om minst 3 år och vilkas anskaffningskostnad uppgår till minst 10 000 kr (i vissa fall 5 000 kr).

Avskrivning sker per sexmånadersperiod, enligt den ekonomiska livslängd som fastställts för de olika kategorierna av anläggningstillgångar (datorer, skrivare och nätverk: 3 år; övriga maskiner och inventarier: 5 år).

Tkr	2013	2012
IB	1 130	1 071
Utrangeringar	-172	-69
Årets inköp	<u>36</u>	<u>128</u>
UB	994	1 130
Akkumulerad avskrivning	899	833
Årets avskrivning	119	135
Utrangeringar	<u>-172</u>	<u>-69</u>
Avskrivning totalt	846	899
Planenligt restvärde	148	231

Bibliotekersättning, forts

- (7) Avser förutbetalda hyreskostnader samt övriga förutbetalda kostnader.
- (8) Avser ej utbetalade författar- och översättarpennningar (666 tkr), två beslutade ej utbetalade arbetsstipendier (100 tkr), källskatt på löner, arvoden och pensioner (436 tkr) samt övriga kortfristiga skulder (7 tkr).
- (9) Avser personalens upplupna semesterlöner inklusive arbetsgivaravgifter, upplupna arbetsgivaravgifter för personal och styrelse, upplupna premier för statens avtalsförsäkringar samt upplupen kostnad för lokalt omställningsarbete.

Beräknade framtida åtaganden i dagens penningvärde:

År	Pensions- bidrag	10-åriga arbetsstip	5-åriga arbetsstip	2-åriga arbetsstip	Summa, kr
2014	3 972 221	1 140 000	9 776 000	3 520 000	18 408 221
2015	3 713 165	570 000	7 800 000		12 083 165
2016	3 454 109		5 720 000		9 174 109
2017	3 195 053		3 432 000		6 627 053
2018	2 935 997		1 352 000		4 287 997
2019	2 676 941				2 676 941
2020	2 417 885				2 417 885
2021	2 158 829				2 158 829
2022	1 899 773				1 899 773
2023	1 640 717				1 640 717
2024	1 381 661				1 381 661
2025	1 122 605				1 122 605
2026	863 549				863 549
2027	604 493				604 493
2028	345 437				345 437
2029	86 381				86 381
Summa, kr:	32 468 816	1 710 000	28 080 000	3 520 000	65 778 816

Sveriges författarfond disponerar inte själv sina anslagsposter och får därmed inte ha några ansvarsförbindelser. Här informeras ändå upplysningsvis om beräknade framtida åtaganden. Beräknade framtida åtaganden uppgår totalt till 65 778 816 kr (föregående år: 66 695 632 kr), vilka baseras på fondstyrelsens tidigare beviljade bidrag, varav det tidigaste från 1969. Beträffande uträkning av framtida åtaganden för pensionsbidrag har följande metod använts: Vid årets slut innehade 92 personer pensionsbidrag till en beräknad kostnad om 3 972 221 kr, det blir i medeltal 43 176 kr/ person och år. Under en treårsperiod (2011 – 2013) har i medeltal 6 personer/år avlidit. Det beräknade värdet av framtida åtaganden vad gäller pensionsbidrag har således minskats med 6 x 43 176 kr, 259 056 kr/år. Framtida åtaganden gäller under förutsättning av att statsmakterna ställer tillräckliga medel till förfogande.

7 Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker

Under utgiftsområde 17, anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer handhar styrelsen för Sveriges författarfond anslagsposten 9. Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker.

Anslagsposten har under 2013 uppgått till oförändrat 5 216 000 kr. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 2 520 000 kr på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister (inklusive administrationskostnader), 2 536 000 kr på bidrag till dramatiker (inklusive administrationskostnader) och 160 000 kr på bidrag för resor och internationella utbyten. Dramatikerutskottet beslutar på styrelsens vägnar om den del av anslagsposten som fördelats på bidrag till dramatiker. Internationella utskottet beslutar om den del som fördelats på bidrag för resor och internationella utbyten.

I enlighet med förordning (1976:528) om bidrag till konstnärer kan konstnärsbidrag utgå för att ge aktiv konstnär en sådan ekonomisk trygghet under viss tid att han/hon kan ägna sig åt konstnärlig yrkesutövning utan avbrott eller åt experiment och nydanande inom konstnärlig verksamhet. Konstnärsbidrag kan också utgå för att ge konstnär, eller efterlevande till konstnär, skydd av pensionskaraktär.

Fondstyrelsen har frihet att inom ramen för anslagsposten för konstnärsbidrag prioritera mellan de olika typerna av bidrag och anpassa deras antal och bidragsbeloppens storlek till de behov som finns. Hur fondstyrelsen respektive dramatikerutskottet valt att prioritera redovisas i följande två avsnitt.

7.1 Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister

Styrelsen för Sveriges författarfond har inom biblioteksersättningens ram i relativt stor utsträckning koncentrerat insatserna på att skapa en långtidstrygghet för de litterära upphovsmännen. Därför har konstnärsbidragen till författare, översättare och kulturjournalister istället utnyttjats som ett nödvändigt komplement till biblioteksersättningen, genom en prioritering på ett- och tvååriga bidrag. Konstnärsbidragen har vidare den viktiga funktionen att stödja kulturjournalisterna, vilka mer sällan eller aldrig kan erhålla stipendier ur biblioteksersättningen.

Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 2 520 000 kr (oförändrat från föregående år) på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister. Därav har 1 760 000 kr (oförändrat från föregående år) använts för utbetalning av tvååriga konstnärsbidrag samt 660 000 kr (oförändrat från föregående år) till ettåriga bidrag. 11 tvååriga bidrag för första året om 80 000 kr samt 11 ettåriga bidrag om 60 000 kr har utdelats. 11 bidrag om 80 000 kr har utbetalats för andra året.

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Av anslagsposten har 100 000 kr (oförändrat från föregående år) använts för att delvis täcka författarfondens kostnader för bidragens utlysning och fördelning.

Resultat- och balansräkning: *Bidrag till författare, översättare och kulturjournalister*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2013	2012
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	2 520	2 520
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag	(2)	-2 420	-2 420
Administration	(3)	-100	-100
SUMMA KOSTNADER		-2 520	-2 520
<hr/>			
ÅRETS RESULTAT		0	0

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		160	0
KAPITAL OCH SKULDER			
Skulder			
Övriga skulder	(4)	160	0
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		160	0

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 9, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgår till 5 216 000 kr. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 2 520 000 kr på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister (resterande del av anslagsposten, 2 696 000 kr har fördelats på bidrag till dramatiker samt till bidrag för resor och internationella utbyten). Anslaget disponeras av Konstnärsnämnden. De medel som enligt beslut av författarfondens styrelse ska användas för bidrag till författare, översättare och kulturjournalister, betalas efter rekvisition ut till styrelsen för Sveriges författarfond.

(2) Bidragens fördelning: 2-åriga konstnärsbidrag: 1 760 000 kr samt 1-åriga konstnärsbidrag: 660 000 kr.

(3) Avser ersättning till verksamheten Bibliotekersättning för kostnader för fördelning av konstnärsbidragen enligt styrelsens beslut 2013-12-10, prot. nr 351, 9 §.

(4) Avser beviljade ej utbetalade resebidrag.

Framtida åtaganden: Tvåårigt konstnärsbidrag

År	Belopp, kr
2014	880 000

7.2 Bidrag till dramatiker

För bidrag till dramatiker och översättare av dramatik har dramatikerutskottet under år 2013 enligt fondstyrelsens beslut förfogat över 2 536 000 kr (oförändrat från föregående år).

Dramatikerutskottet prioriterar de ett- två- och femåriga bidragen, vilka har karaktären av arbetsstipendier. Varken projektbidrag eller pensionsbidrag utdelas för närvarande.

Under året har dramatikerutskottet delat ut ett nytt femårigt bidrag om 100 000 kr. Antalet innehavare av femårigt bidrag har därmed varit oförändrat 8 st. Totalt har 800 000 kr utbetalats. Innehavare av femårigt bidrag får tillgodoräkna sig bidraget som pensionsgrundande inkomst; pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

Fyra nya tvååriga bidrag om 80 000 kr per år har utdelats till en kostnad av 320 000 kr. Dessutom har fyra tvååriga bidrag om 80 000 kr för andra året betalats ut. Därmed har totalt 640 000 kr delats ut i form av tvååriga konstnärsbidrag.

14 st. ettåriga bidrag till ett sammanlagt belopp av 840 000 kr har utdelats, varav 7 bidrag om 70 000 kr samt 7 bidrag om 50 000 kr.

Totalt har under budgetåret 2013 således i bidrag utbetalats 2 280 000 kr.

Bidrag till dramatiker 2011-2013:

	2013	2012	2011
Femårigt bidrag:			
<i>Antal</i>	8	8	7
<i>Belopp</i>	100 000 kr	98 000 kr	95 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	800 000 kr	784 000 kr	665 000 kr
Tvåårigt bidrag:			
<i>Antal</i>	8	9	12
<i>Belopp</i>	80 000 kr	75 000 – 80 000 kr	75 000 kr
<i>Totalt belopp</i>	640 000 kr	695 000 kr	900 000 kr
Ettårigt bidrag:			
<i>Antal</i>	14	14	13
<i>Beloppsintervall</i>	50 000 – 70 000 kr	50 000 – 70 000 kr	45 000 – 75 000 kr
<i>Medelbelopp</i>	60 000 kr	60 000 kr	61 154 kr
<i>Totalt belopp</i>	840 000 kr	840 000 kr	795 000 kr

Resultat- och balansräkning: *Bidrag till dramatiker*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2013	2012
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	2 536	2 536
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag	(2)	-2 280	-2 319
Administration	(3)	-230	-217
SUMMA KOSTNADER		-2 510	-2 536
<hr/>			
ÅRETS RESULTAT		25	0

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		25	0
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat kapital		0	0
Årets resultat		25	0
Skulder			
Övriga skulder		0	0
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		25	0

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 9, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgår till 5 216 000 kr. Enligt styrelsens beslut har anslagsposten fördelats med 2 536 000 kr på bidrag till dramatiker (resterande del av anslagsposten, 2 680 000 kr har fördelats på bidrag till författare, översättare och kulturjournalister samt till bidrag för resor och internationella utbyten). Anslagsposten disponeras av Konstnärsnämnden. De medel som enligt beslut av styrelsen för Sveriges författarfond ska användas för bidrag till dramatiker betalas efter rekvisition ut till dramatikerutskottet inom Sveriges författarfond. Enligt föreskrifterna i förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond ska dramatikerutskottet på styrelsens vägnar fatta beslut i frågor om bidrag till dramatiker enligt förordningen (1976:528) om bidrag till konstnärer.

(2) Bidrag till dramatiker. Fördelning på olika bidrag (tkr)

	(tkr)	2013	2012
Femåriga bidrag		800	784
Tvååriga bidrag		640	695
Ettåriga bidrag		840	840
Tillfälliga bidrag		0	0
Summa bidrag:		2 280	2 319

(3) Administrationskostnaderna uppgår till 230 472 kr. Därav avser 104 310 kr arvoden (inkl. arbetsgivaravgifter) och andra ersättningar till utskottets ledamöter och suppleanter. Övriga administrationskostnader uppgår till totalt 126 162 kr. Härav utgör 95 000 kr ersättning till verksamheten Bibliotekersättning för administrativt arbete samt utnyttjande av kansliresurser enligt styrelsens beslut 2013-02-22, prot. nr 349, 7 §.

Framtida åtaganden:

År	5-åriga bidrag	2-åriga bidrag	Summa, kr
2014	500 000	320 000	820 000
2015	400 000	0	400 000
2016	200 000		200 000
2017	100 000		100 000
Summa, kr	1 200 000	320 000	1 520 000

8 Bidrag för resor och internationella utbyten

Under utgiftsområde 17, anslaget 3:1, Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter, har styrelsen för Sveriges författarfond under åren 2008-2013 handhaft del av anslagsposten 3:1 ap. 1, för bidrag till enskilda litterära upphovsmän och översättare för internationella utbyten samt bidrag för provöversättning av svensk litteratur och dramatik. Beslut om dessa bidrag fattats av internationella utskottet. (Från och med år 2014 har denna konstruktion upphört och medel till bidrag för internationellt utbyte anslås istället i sin helhet via anslagspost 5:2, ap.9, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker.)

I enlighet med förordningen (2007:1435) om statsbidrag till internationellt utbyte och samarbete på litteraturområdet, ska bidrag lämnas för att främja internationell spridning av svensk litteratur och dramatik av hög kvalitet, samt för att främja internationella utbyten på dessa områden.

Anslagsposten disponeras av Statens kulturråd. 1 000 000 kr har i enlighet med regleringsbrev utbetalats till styrelsen för Sveriges författarfond. Efter att 100 000 kr använts för att delvis täcka kostnaderna för fördelning av bidragen, har därmed bidrag om totalt 900 000 kr beviljats ur denna anslagspost.

Verksamheten har också i enlighet med redovisning i tidigare avsnitt tillförts 160 000 kr från 5:2, ap. 9. Bidrag till författare m.fl. Sammanlagt har internationella utskottet beviljat bidrag om 1 074 142 kr.

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Bidragen för resor och internationella utbyten har beslutats fem gånger under år 2013. Internationella utskottet har beviljat sammanlagt 100 (föregående år 108) bidrag för resor och internationella utbyten om totalt 1 074 142 kr (föregående år 1 030 640 kr) (medelbelopp: 10 741 kr).

Mottagare av bidrag för resa/internationellt utbyte ska efter resans slut lämna en skriftlig redogörelse.

Resultat- och balansräkning: *Bidrag för resor och internationella utbyten samt provöversättningsstöd.*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2013	2012
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	1 160	1 160
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Bidrag	(2)	-1 055	-1 061
Administration	(3)	-100	-100
SUMMA KOSTNADER		-1 155	-1 161
ÅRETS RESULTAT		5	-1

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		6	2
KAPITAL OCH SKULDER			
Balanserat kapital		1	3
Årets resultat		5	-1
Skulder			
Övriga skulder		0	0
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		6	2

Noter

(1) Anslagsposten 5:2 ap. 9, Bidrag till författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker uppgår till 5 216 000 kr. Enligt styrelsens beslut har 160 000 kr av anslagsposten fördelats till resor och internationella utbyten. Av anslagsposten 17 3:1 ap. 1, Bidrag till litteratur och kulturtidskrifter, har i enlighet med regleringsbrev 1 000 000 kr fördelats till enskilda författares m.fl. internationella utbyten samt till bidrag för provöversättning.

(2) Bidragens fördelning:

	2013 (kr)	2012 (kr)
Internationellt utbyte	1 074 142	1 030 640
Bidrag för provöversättning	0	30 000
Återfört bidrag, int. utbyte	18 882	0
Summa stöd:	1 055 260	1 060 640

(3) Avser ersättning till verksamheten Bibliotekersättning för kostnader för bidragens fördelning 100 000 kr enligt styrelsens beslut 2013-05-29, Protokoll nr 350, 5 § .

9 Dramatikerstöd

Under utgiftsområde 17, anslaget 5:2, Ersättningar och bidrag till konstnärer, handhar styrelsen för Sveriges författarfond anslagsposten 13. Dramatikerstöd. Beslut om dramatikerstöd fattas av dramatikerutskottet.

I enlighet med förordning (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik får statsbidrag ges till fria teatergrupper, regionala och lokala teaterinstitutioner samt radio- och TV-företag för beställning av nyskriven svensk dramatik. Ansökan om stöd ska göras gemensamt av en dramatiker och den som vill uppföra dramatikers verk.

Anslagsposten har under 2013 uppgått till oförändrat 2 780 000 kr.

Dramatikerutskottet har på styrelsens delegation beslutat om föreskrifter för utdelning av dramatikerstöd (senast ändrade 2003-12-04). Dramatikerstödet storlek motsvarar 2/3 av grundersättningen enligt det vid tidpunkten för beslut gällande avtalet mellan Svensk Scenkonst och Sveriges Dramatikerförbund, avseende förvärv och framförande av scenpjäser. Dramatikerstödet utbetalas till teatern – men ska oavkortat utgöra arvode till dramatikern. Ett villkor för beviljat stöd är att teatern utöver detta stöd betalar dramatikern ett belopp motsvarande lägst 1/3 av ersättningen enligt nyss nämnda avtal.

Av stödets konstruktion följer att dramatikerstöd beviljas med tre olika belopp, beroende av längden på den pjäs som beställs. Hälften av stödet betalas efter beslut; andra hälften betalas ut då premiär ägt rum. Ansökan om dramatikerstöd kan lämnas in när som helst under året. Beslut fattas två gånger om året.

Under året har 94 (2011: 62) ansökningar om dramatikerstöd inkommit, av vilka 24 (2012: 25) bifallits. Totalt har dramatikerutskottet beviljat dramatikerstöd till ett belopp av 2 568 274 kr. (2012: 2 710 010 kr)

Enligt föreskrifterna för dramatikerstödet ska andra hälften av stödbeloppet betalas ut efter rekvisition då premiär ägt rum, vilket ska ske senast 18 månader efter att stödet beviljats. Beviljat dramatikerstöd till tre teatrar under 2010 om sammanlagt 200 580 kr har under året förfallit, i enlighet med gällande föreskrifter eller efter prövning av utskottet.

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Vid årets slut hade 25 teatrar ännu inte slutrekvirerat beslutade dramatikerstöd om totalt 1 932 205 kr.

Resultat- och balansräkning: *Dramatikerstöd*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2013	2012
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	2 780	2 780
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Dramatikerstöd	(2)	-2 368	-2 600
Administration	(3)	-255	-280
SUMMA KOSTNADER		-2 623	-2 880
ÅRETS RESULTAT		157	-100

BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		2 041	1 996
KAPITAL OCH SKULDER			
Kapital			
Balanserat kapital		-48	52
Årets resultat		157	-100
Skulder			
Övriga skulder	(4)	1 932	2 044
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 041	1 996

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 13, Dramatikerstöd disponeras av Kammarkollegiet. Medlen utbetalas till styrelsen för Sveriges författarfond (dramatikerutskottet) efter rekvisition. Enligt föreskrifterna i förordningen (1962:652) om Sveriges författarfond ska dramatikerutskottet på styrelsens vägnar fatta beslut i frågor om bidrag enligt förordningen (1998:1369) om statsbidrag för beställning av nyskriven svensk dramatik (dramatikerstöd).

(2) Dramatikerstöd – fördelning

	2013 (kr)	2012 (kr)
Beviljade stöd:	2 568 274	2 710 010
Återförda stöd:	-200 580	-110 270
Summa stöd:	2 367 694	2 599 740

(3) Administrationskostnaderna för utdelning av dramatikerstöd uppgår till 255 200 kr. Därav avser 155 200 kr arvoden (inkl. arbetsgivaravgifter) och andra ersättningar till utskottets ledamöter och suppleanter. 100 000 kr utgör ersättning till verksamheten Bibliotekersättning för administrativt arbete samt utnyttjande av kansliets resurser enligt styrelsens beslut 2013-02-22, prot. nr 349, 7 §.

(4) Avser beslutade, ej utbetalade dramatikerstöd (1 932 205 kr).

10 Inkomstgarantier för konstnärer

Inkomstgarantier för konstnärer utgör anslagspost 3 under utgiftsområde 17, anslaget 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer. Den ekonomiska redovisningen av denna verksamhet åligger inte styrelsen för Sveriges författarfond. För denna svarar Kammarkollegiet, som disponerar anslagsposten och verkställer utbetalningarna till innehavarna.

Enligt riksdagens beslut ska inkomstgarantin för konstnärer successivt avskaffas. Därför utses inga nya innehavare. Enligt förordning (1976:504) om inkomstgarantier för konstnärer ska dock den som tidigare beviljats inkomstgaranti utses årligen under sin återstående livstid åter till innehavare av inkomstgaranti, om inte synnerliga skäl talar emot det.

Inkomstgaranti utgår med ett belopp som motsvarar fem prisbasbelopp per år (2013: $5 \times 44\,500$ kr = 222 500 kr). Beloppet minskas med innehavarens årsinkomst upp till ett basbelopp och med 75 procent av årsinkomsten i övrigt.

Samtliga 30 tidigare beslutade innehavare inom författarfondens ansvarsområde har i enlighet med förordningen utsetts till innehavare också för år 2013. Efter att en innehavare avlidit under året fanns vid årets slut således 29 innehavare av inkomstgaranti inom författarfondens ansvarsområde.

11 Långtidsstipendier

Långtidsstipendier utgör anslagspost 4 under utgiftsområde 17, anslaget 5:2 Ersättningar och bidrag till konstnärer. Stipendium kan enligt förordning (1976:528) om bidrag till konstnärer utgå för att ge en aktiv konstnär, som under längre tid dokumenterat konstnärlig verksamhet av god kvalitet, arbetsmässig trygghet för att utveckla sin konstnärliga verksamhet.

Långtidsstipendier fördelas av Konstnärsnämnden och styrelsen för Sveriges författarfond. Långtidsstipendier utgår under högst 10 år med ett belopp som motsvarar tre prisbasbelopp per år. Innehavare av långtidsstipendium får tillgodoräkna sig stipendiet som pensionsgrundande inkomst. Pensionsavgiften betalas från särskild anslagspost under anslaget Ersättningar och bidrag till konstnärer.

Antalet långtidsstipendier har av regeringen i regleringsbrevet för år 2012 fastställts till oförändrat minst 111 st., därutöver kan stipendier med kortare löptid beviljas. Styrelsen för Sveriges författarfond ska komma överens med Konstnärsnämnden om hur många stipendier som ska tillfalla författare, översättare, kulturjournalister och dramatiker. Enligt nämndens och fondstyrelsens överenskommelse i maj 2012 har författarfonden beslutanderätt över totalt 22 långtidsstipendier. Konstnärsnämndens del av anslagsposten redovisas i nämndens årsredovisning för år 2013.

Under året har tre st. nya långtidsstipendier utsetts medan tre st. långtidsstipendier har upphört. Totalt under år 2013 har inom författarfondens område långtidsstipendier om vardera 133 500 kr utbetalats till 22 personer, till ett sammanlagt belopp av 2 937 000 kr. Av de 22 stipendiaterna är 17 st. författare/översättare/ kulturjournalister (utsedda av fondstyrelsen) och fem dramatiker (utsedda av dramatikerutskottet).

Resultat- och balansräkning: *Långtidsstipendier*

RESULTATRÄKNING (tkr)			
	Not	2013	2012
VERKSAMHETENS INTÄKTER			
Rekvirerade medel	(1)	2 937	2 904
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Långtidsstipendier		-2 937	-2 904
ÅRETS RESULTAT		0	0
BALANSRÄKNING (tkr)			
	Not	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
Kassa och bank		0	0
SKULDER			
Skulder			
Övriga skulder		0	0

Noter

(1) Anslagsposten 17 5:2 ap. 4, Långtidsstipendier uppgår till 14 819 000 kr och disponeras av Konstnärdsnämnden. De medel som efter överenskommelse mellan Konstnärdsnämnden och styrelsen för Sveriges författarfond ska tillfalla författare, översättare och dramatiker uppgår till 2 937 000 kr och utbetalas av Konstnärdsnämnden till styrelsen för Sveriges författarfond efter rekvisition.

Framtida åtaganden: Långtidsstipendier

År	Belopp, kr
2014	2 930 400
2015	2 930 400
2016	2 797 200
2017	1 198 800
2018	1 198 800
2019	1 198 800
2020	1 198 800
2021	1 198 800
2022	399 600
Summa, kr:	15 051 600

Stockholm den 19 februari 2014

Mats Sjöstrand
ordförande

Gunnar Ardelius
vice ordförande

Janne Carlsson
ledamot

Bo Eriksson
ledamot

Malena Forsare
ledamot

Jörgen Gassilewski
ledamot

Gunna Grähs
ledamot

Johan Jönson
ledamot

Ylva Karlsson
ledamot

Anna-Karin Palm
ledamot

Annina Rabe
ledamot

Oline Stig
ledamot

Birgitta Wallin
ledamot

Thomas Wågström
ledamot

/Jesper Söderström
sekreterare

SVERIGES FÖRFATTARFOND

Box 6243, S-102 34 STOCKHOLM

Sveavägen 82

Telefon: 08-440 45 50

E-post: svff@svff.se

www.svff.se